

בריטניה: מוות נעים

מיוחד של הליגה האנטי-קומוניסטית העולמית. באולם מפואר נוצץ התאספו 358 נציגים מ-105 מדינות. רובם היו אנטי-קומוניסטים, חלקם סנאטורים מכובדים, חברי פרלמנט, עיתונאים, מומחים לאסטרטגיה בינלאומית. כולו היו שייכים לשוליים המטרופים של הימין העולמי. מאמינים חולניים בתיאוריות קונספיראטיביות.

ברית-המועצות הוצגה, כמובן, כאויב העיקרי המין האנושי. אבל הנאספים סירבו לקבל את סין העממית כבעלת ברית נגד הסובייטים. ניל דה בורלן, מבלגיה, מריו סנדובאל מגוואטמלה (סגן-הנשיא לשעבר) או קוג'ו אמואה מגאנה התנבאו באותו סיגנון: "אדומים נשארים אדומים, גם כשהם שונאים איש את רעהו שינאת מות".

כוכב הוועידה, ראש-ממשלת טאיוון, סון יון-סוואן, קטל את ממשלת פקין בבוו תהומי. הקומוניסטים, טען סון, נכשלו בכל תוכניות המודרניזציה שלהם. כל יומרי-תיהם בשיטחי החקלאות, התעשייה, המדע והטכנולוגיה לא עמדו במבחן. פקין סוגרת מיפעלים, גורמת לאבטלה המונית, מבטלת חוזים עם חברות זרות. אין לה כל אמינות, וכמובן שאי-אפשר לסמוך עליה במאבק נגד הסובייטים. ב-1980, טען ראש-הממשלה, היתה ההכנסה לנפש בטאיוון 2,101 דולר, לעומת 238 בלבד בסין העממית.

ראש-החץ. השבוע הוכיח סון שגם המחנות הפנימיים של הקומוניסטים הסיניים אינם משנות את עמדת הבסיסית. הוא דחה מכל וכל את הצעת הסינים לאיחוד מדיני. אפילו ההצעה האופורטוניסטית של פקין, לאפשר לטאיוון לקיים את המיבנה החברתי-כלכלי שלה ללא שינוי, לא מהווה פיתוי של ממש. סון הודיע שהוא רואה בארצו את ראש-החץ של המאבק האנטי-קומוניסטי העולמי. לטאיוון לא תנשום את ערכיה הנעלים ולא תשרת את השטן מפקין.

משקיפים בווינגטון נוטים לחשוב שסין העממית רוצה בכנות ביחסים משופרים עם טאיוון. מנהיגי פקין רואים בברית-המועצות את האויב העיקרי. הם מצדיקים זאת במכלול מסובך של טיעונים פוליטיים, אסטרטגיים

מוסיקאי צעיר, בן 22, במלון פאר לונדוני. גרה האשמה פלילית נגד המוזיקר הכללי של יציאה, ניקולאס ריד. ליד גופתו של המוזיקאי נמצא ספר העזר למתאבד דים, וריד מואשם בסיוע פעיל למעשה.

עזרה אחרונה. חבר פעיל אחר באגודה, מארק ליונס, שרוי בצרה גדולה עוד יותר. ליונס הוזמן על-ידי זוג מבוגרים לסייע לאמו החולה הזקנה (90) של הבעל להגאל מיטורי מחלה חשוכת-מרפא. הוא הגיע לביתם עם תיק מיוחד, שאפשר אולי לקרוא לו: תיק עזרה אחרונה. ליונס הלעיט את הישישה בסמי-שינה ואח"כ עטף את ראשה בשקית ניילון. הזקנה נלחמה על חייה והמשיכה לנשום במשך כמה-צית השעה. לבסוף מתה. ליונס תור אל בני הזוג מלא הערכה כלפי האם הזקנה: "היא היתה קשוחה למדי. העוף הזקן". ליונס נאסר, ועומד עתה לדין בעוון רצח.

ליונס זה מילא את תפקידו באגודה בדקות גדולה, אילי אפילו בלהט קצת מופרז. אשה אחת העידה במיש-טרה שהיא פנתה לאגודה בבקשת סיוע להתאבדות אבל אהר"כ התחרטה, והחליטה להמשיך לחיות. ליונס פרץ לביתה כמעט ככות, וניסה לשכנעה שאין לה שום סיכויים להחלים ממחלתה הממארת. הוא הבטיח לה מוות נעים. מאוחר יותר טילפן אליה והפחיד אותה כמעט עד מוות בקול "זדוני ומעורר חלחלה".

לראשי האגודה יש גם חוש מיסחרי מעולה. אשה שהזמינה מתכון להתאבדות נדהמה לשמוע ממסיק תוכי-ניות טלוויזיה מקאנדה, שהוא מעונין לשבץ בטרט על נושא ההתאבדות דיווח מצולם של "התהליך שלה". מכיוון שהוא יצג חברה קטנה, הסובלת מקשיי מימון, הוא ביקש ממנה בנימוס רב לגמור את העניין תוך שבועיים. לדברי האינטרנשוניל הארולד טריביון התלוננה האשה במשרדי האגודה. המזכ"ל ניקולאס ריד לא התרגש במיוחד: "לכמה זמן את זקוקה?" שאל.

האגודה דוחה, כמובן, בשאט-נפש את כל הביקורת. דובר יציאה, מארש דיקסון, טען שיש לה שליחות הומנית. "אנו מסייעים רק לחולים חשוכי-מרפא ולמבור גרים מעל גיל 25. מיקרהו של הצעיר בן ה-22 היה פשוט תאונה מצערה". דיקסון אף סיפר שעל חברי האגודה נימנות 800 אחיות מוסמכות: "בלי להתחשב בתוצאות המישפטים, אנו נמשיך בשליחותנו, ונסייע למוכי-גורל למות בכבוד".

טאיוון:

חזית הסירוב

לפני כחודש התכנס בטייפה, בירת טאיוון, מושב

לא הייבים להיות קוראים נלהבים של אגדה כריסטו כדי לדעת שלבריטים יש יחס פילוסופי, מיוחד במינו למוות. לפני כעשר שנים נפטר אביו של כוכב קבוצת הכדורגל הלונדונית צ'לסי, צ'ארלי קוק. קוק השתתף בהלוויה ביום שישי, והצטיין בחוליית הקישור של צ'לסי בשבת. איש לא ראה בכך דבר יוצא-דופן. המת זוכה לכבוד הראוי לו, כולל טקס קבורה מכובד, בארון מרוסד בפרחים מרהיבים, החיים ממשיכים לחיות.

ספר המתאבדים. בתרבות כזו אין פלא שקיימת אגודה בשם Exit (יציאה), המסייעת למתאבדים לממש את רצונם ביעילות. אלפי חברי האגודה משלמים כ-70

דולר עבור התואר, הנשמע קצת אירוני — חבר כבוד לכל החיים.

בשנה שעברה הוציאה האגודה ספר הדרכה למתאבד-דים. הספר עולה רק 11 דולר, ומכיל אוצר בלום של הצעות מעשיות להתאבדות קלה ומהירה. מחברי הספר עיבדו חמש שיטות בסיסיות להתאבדות בעזרת תרופות וחפצים שונים, הנמצאים בשימוש ביתי. הוא מכיל גם 42 מירשמים לתרופות המבטיחות פיתרון מהיר לבעיות קיומיות, שהפכו למעמסה בלתי נסבלת. עד כה מכרה האגודה 7000 עותקים מהספר, והיא מעיינת עתה בהצעה להדפיס מהדורה שנייה.

למות צעיר. לאחרונה הסתכנו ראשי האגודה בסידרה של מישפטים פליליים בעוון רצח וסיוע להתאבדות. מאז 1961 אין ההתאבדות פשע פלילי בבריטניה (עד אז היה קיים, לפחות באורח תיאורטי, עונש-מוות לעבריינים). לעומת זאת צפויים מסייעים למעשי-התאבדות לעונש מאסר של 14 שנים. ההתאבדות של

טוני בו כשטן

מדוע הציגה הטלוויזיה הישראלית את מועמד השמאל לתפקיד סגן מנהיג הלייבור, טוני בו, כשטן בדמות האדם, ואת יריבו (האנטי-ישראלי דווקא) דניס הילי, כהתגלמות כל המידות ה"טובות"?

הסיבה היא פשוטה למדי. הילי מצהיר בגלוי שאין בדעתו לקיים את מצע הלייבור, ושאין הוא רוצה לחתור לסוציאליזם? בו, לעומתו, מקבל את המצע ברצינות, ושואף לשינויים מינוריים בדרך-לי-כינון חברה סוציאליסטית בבריטניה. לכן הפך בו נושא שינאתה של עיתונות הימין בבריטניה, וגם בישראל.

ואף אידיאולוגיים. שיתוף הפעולה עם ארצות-הברית הרכושנית מוסבר בנימוקים מרכסיסטיים ומאואיסטיים, שעיקרם — העדיפות למאבק נגד חתירתם של הסובייטים להגמוניה כל-עולמית. זוהי גם הלגיטימציה לפעילותם של אלפי אנשי צבא סינים בפקיסטאן, לצד "יועצים" אמריקניים ומצרים, כדי לסייע למורדים האפגניים במאבקם נגד הצבא הסובייטי ומישטרן של נשיא אפגניסטאן בבראק קומאל.

"נוכח האויב הסובייטי". גם המחנות הסימליות של סין העממית זכו לקיתונות של בו. ממשלת פקין הציעה לטאיוונים לחגוג במשותף את המהפכה הלא-מנית של אבי סין המודרנית, סון יאט-סן. מהפכת 1911 נחשבת בשתי הארצות כאקט מתקדם, שסייע לשחרר את סין מהמישטר הפאודלי-הקיסרי הישן, ופתח בתהליך בניית סין המודרנית. אבל מנהיגי טאיוון רואים בקומוניסטים בוגדים באידיאלים הלאומניים-ליברליים של סון יאט-סן.

"הקומוניזם מנוגד לרוח החופש" הצהיר ראש-הממשלה של סין, "והאידיאולוגיה האינטרנציונאליסטית מנוגדת ללאומנות".

מעט מאד נשאר מהאינטרנציונאליזם בפקין. מנהיגי סין העממית נזחו כבר מוזמן את מאבקי העולמי-השלישי ואת תמיכתם בתנועות שיהרור ברחבי העולם. השבוע הם הכריזו שמדינותם הפייסניות כלפי טאיוון תימשך: "נוכח האויב הסובייטי". הכריזו המנהיג הסיני-עממי, מרשאל יה ג'יאנינג, "אין בתענתו לבזבו משאבים על המאבק לסיפוח טאיוון. הצעותינו הן סבירות, וסופן להענות".

